

IKVO er en frivillig organisasjon med 90 medlemmer

Høringsuttalelse fra Intresseorganisasjonen for kommunal voksenopplæring om endringer i introduksjonsloven.

Vi viser til høringsbrev av 07.11.2014 ved seniorrådgiver Hege Hov Eggen.

Det bes om høringsuttalelse om foreslåtte endringer i Introduksjonsloven som omfatter følgende tre punkter:

1. Rett til permisjon fra introduksjonsprogrammet ved overgang til arbeid eller utdanning: Mål – få flere ut i arbeid fortere om mulig.
2. Kommunene skal ta initiativet til å sette i gang opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere motsatt dagens ordning hvor innvanderne selv må ta initiativ for å kreve sin rett.
3. Man må dokumentere kunnskaper om samfunnet for å få fritak fra opplæring i 50 timer samfunnskunnskap

IKVO har følgende synspunkter knyttet til punktene over:

1. Vi ser i all hovedsak positivt på en utvidet mulighet til permisjon fra introduksjonsprogrammet ved overgang til arbeid eller utdanning. Men vi vil peke på at det kan være tungt og til dels demotiverende å gjenoppta programmet dersom årsaken er at deltakeren ikke har lyktes med det arbeid eller den utdanning vedkommende fikk permisjon for. Men nettopp det å mislykkes kan være realitetsorienterende og spore til større innsats i programmet. For dem som lykkes i annen utdanning eller arbeid, er dette utelukkende et gode.
2. Vi er også positivt innstilte til at det er kommunene som skal ta initiativet til å sette i gang opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Men ansvaret må begrense seg til oppgaven med å sende informasjon og tilbud til aktuelle deltakere en gang. Kommunene kan ikke forventes å gi tilbud gjentakende ganger dersom en person ikke benytter seg av tilbud som er gitt. Det er viktig å understreke at den voksne selv har et ansvar for å ta initiativ til å gjennomføre den obligatoriske opplæringen.
3. Når det gjelder kravet om å kunne dokumentere kunnskaper om samfunnet for fritak fra opplæring i 50 timer samfunnskunnskap, hevder departementet:

«Departementets forslag her innebærer ingen endring knyttet til vilkårene for permanent oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 62 første ledd eller vilkårene for statsborgerskap etter statsborgerloven § 7 første ledd bokstav f) jf. § 8. Se punkt 5 for forslag til endringer i lov og forskrift.»

IKVO mener at det ikke medfører riktighet at den nye ordningen ikke innebærer noen endring i vilkårene for permanent oppholdstillatelse og statsborgerskap. Endringene fører til skjerpede krav for å oppnå statsborgerskap, noe som vil ramme de svakeste gruppene: Søker må ha bestått (norsk og) samfunnskunnskapsprøve, og det på norsk. Vi mener det er urimelig at prøvene ikke skal kunne tas på morsmålet/et språk deltakeren forstår, når det faktisk er en egen språkprøve i norsk. Samfunnskunnskapsprøven skal måle kunnskaper om Norge, ikke språket!

Videre hevdes det at:

«Departementet vurderer på denne bakgrunn at de tre endringsforslagene som er presentert her, ikke gir behov for økonomisk kompensasjon til kommunene.» (s. 23 i høringsnotatet)

IKVOs innvending i forbindelse med konklusjonen

IKVO har erfart at det faktisk koster mer for kommunene å saksbehandle flere permisjoner, følge opp og ta initiativ til å igangsette opplæring, og å dokumentere kunnskaper i norsk og samfunnskunnskap. Vårt felt blir ytterligere byråkratisert, en utvikling som vi mener er bekymringsfull. Vår hovedoppgave bør være opplæring!

Departementet ber høringsinstansene om særskilt tilbakemelding på hva som bør gjelde som dokumentasjonsgrunnlag for tilstrekkelig kunnskaper om samfunnet. Dette belyste IKVO i vår høringsuttalelse til endringer i statsborgerskapsloven.. Departementet foreslår følgende som dokumentasjon på tilstrekkelige kunnskaper om samfunnet:

- a) bestått avsluttende prøve i samfunnskunnskap, jf. kapittel 7 i denne forskriften, eller*
- b) gjennomført opplæring i samfunnsfag i henhold til læreplaner for faget i grunnskolen eller videregående opplæring i Norge, og hvor det er satt standpunktkarakter i faget, eller*
- c) gjennomført og bestått studier i samfunnsfag som gir kunnskap om Norge, på universitets- eller høyskolenivå tilsvarende minimum 20 studiepoeng*

IKVOs har følgende innvending:

Departementet legger seg igjen på et veldig høyt kunnskapsnivå i samfunnskunnskap, noe som IKVO mener strider imot formålet med opplæringen, nemlig å:

- «få kunnskap om viktige historiske, sosiale,(...) forhold,
- utvikle kunnskaper om egne rettigheter (...)
- reflektere over og samtale om grunnleggende verdier (...)

(Læreplan i norsk og samfunnskunnskap, s. 4)

Regjeringen vil med disse endringene frata faget sitt særpreg som et dannelsesfag, og gi det et rent kunnskapsmessig innhold. Opplæringen vil da endre seg fra å være dialogbasert og reflekterende til å bli et mer kunnskapspreget «teach to the test»-fag.

Det kan da ikke være meningen?

På vegne av IKVO

Aud Aastorp og Vibeche Holte